

Ludwigbeka

Kiadja a 65.- gyalog ezred. A cs. és k. 65. gy. ezr. A befolyt teljes összeg az ezred
Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Táborigyűjtés. Özeveg és árva alapját gyarapítja.

KEGYELET.

Írta v. Möller Károly alezredes, ezredparancsnok.

Ha egy katona halála után kapja a kitüntetést, sokszor halljuk azt a megjegyzést: „mi haszna van belőle?” „Neki” tényleg semmi haszna sincs belőle. „Neki” az áldozatkészségből sincs haszna, mely korai halálát okozta. Mégsem kímélte életét a harcban és miért tette ezt? Mert tudta, hogy az ő élete a haza boldogabb jövőjének és kedvesei boldogulásának ellenzáloga. Hát nem érdemlik meg az ilyen hősök, hogy babért fonjunk homlokuk köré még akkor is, ha már nem buzog ereikben a vér, a haza pedig ne gondoljon az ő elesett fiaira csak azért, mert nincs boldog mosoly az ajkukon, mert „neki” már ugy sincs haszna belőle?

A halál utáni kitüntetés a haza köszönete, babér mellyel az élve-maradottak az elesetteknek áldoznak. A kitüntetés egy kevés vigasz is a halott hozzátartozói számára, hisz talán még sem vetköztünk ki annyira minden idealizmusból, hogy a hozzátartozók nevében azt mondhatnók „mi hasznuk van „nekik” — a hozzátartozóknak a kitüntetésből?” A szerény érdemkereszt keretben vagy üveg alatt semmit sem jelent számukra? És a gyerme-

keknek, az unokáknak, unokatestvéreknek és a többi vörkonyonoknak az érdemkereszt megtekintésénél tényleg nincs már gondolatuk azon a kicsinyes gondolon kívül, amely csak a legsivárabb materializmusból fogamzik: hogy „mi haszna neki belőle.” Pedig ha egy pillantást vetünk lelkünkbe, talán eszünkbe jut az a kegyeletes borzalom, amit ifjuságunkban az ilyen hagyatékok keltettek bennünk. S ez a kegyeletes borzalom akkor a mindennapi élet kicsinyességén felül emelte öntudatunkat és sokszor mintegy ígéretet tettünk önmagunknak, hogy nem leszünk rosszabbak a multak hőseinél.

A katolikus egyház ápolja a reliquiákat s a szent férfiak és nők hamvait arany vagy ezüst keretekbe foglalja. Azt kérdem most már: nem szentek-e a nép elesett hősei az illető nép számára? A hősök hamvai szerte-szét pihennek idegen földben — sokszor azt sem lehet megállapítani, hogy hol — és sirjaikon az utódok aligha szerezhetnek épület. Kevés gyermek imádkozhatik majd elesett atyjának sirján. Eljő azonban az az idő, amikor ők is és sokan mások áhitattal fognak időzni ezek előtt az apró emlékek előtt, amelyek

megható és felemelő történeteket fognak elbeszélni elődeik lelki nemességéről és hősiességéről. Ezer meg ezer lakásban sok száz és száz ily történetet fognak elmesélni és igen sok emberben fog megfoganni az az ígéret, hogy méltó lesz a nagy ősökhoz: „Hazádnak rendületlenül...” Ily módon fog nyerni a haza a kegyelet gyakorlásából.

Azt mondtam, hogy kevés gyermek imádkozhatik majd édes atyjának sirján. Ebben a tekintetben a mostani harc sokkal kiméletlenebb mint a régi háboru. Ezek meg ezrek dölnek sirba és eltűnnek nyom nélkül. Sok derék hős hal meg kétszer családja számára. A kegyelet azonban minden bajtársat egyaránt arra kötelez, hogy ahol csak teheti, minden egyes sirt gondosan készítsen el és gondozzon. Az ezred mindig arra törekedett, hogy méltó ezredtemetőt létesítsen. Csak utalok a mi derék hőseink nyugvóhelyére Koropecznél, Delejownál, Posiecz mellett, Pavelcén és most az állásainkhoz közellévő, határszéli, világtól távolesó faluban. Ajkaink mindenütt ima gyanánt mormolják azt a szót, hogy: „kegyelet.” És miért? Csakis haladatosságból, az elesett bajtárs iránti sze-

retetből és a hozzátartozók iránti részvétből, sőt mondhatnám: ösztönyszerű hajlamból tesszük ezt, hogy a haza jövőjének mintegy áldozati oltárokat teremtsünk, amelyek árnyékában a jövő nemzedék erőt merítsen, hogy adott esetben a világháború hőseihez hasonlóan cselekedjék.

Ma még figyelemre sem méltatunk egy szétlőtt fegyvert, egy elcsorbult, vértől rozsdás szuronyt és egy zsákmányolt gépfegyver semmit, vagy csak nagyon keveset jelent számunkra. Hiszen nálunk ezek oly mindennapi dolgok. Pedig talán tíz év múlva sok ifju, később pedig sok érett ember is gondolkozva fog megállani e tárgyak mellett, amelyek ma oly jelentéktelenségnek látszanak. Hiszen ifjokorunkban bennünket is meghatott egy régi, vértől rozsdás fegyverdarab. Ha valakit ez nem hatott meg, akkor az illető sosem volt egészen ember s nem is lett azzá. Ha tehát mi közönyösségünk dacára ezeket a tárgyakat ezred-muzeumunk számára összegyűjtjük, akkor nemcsak egy felemelő és áhitatot keltő helyet

létesítünk ezredünk dicsőségére, hanem a haza iránti áldozatkészség templomát építjük fel egyúttal az utódok számára. Ennek a templomnak szent falai közül új hősök fognak életre kelni.

Hasonló célra törekszünk akkor, midőn elesett tisztjeink képmását a tiszti-kaszinó számára megfestetjük. A jövődö tisztek szívére fog ez hatni és hozzá fog járulni ahhoz, hogy bennük is azon acélos férfi-erőt keltse, amely az elesetteket áthatotta. És ha sikerül a hazáért elesett vitéz bakáink arcképeit valami módon összegyűjteni, úgy ez a könyv is áldozati szellemet fog a jövőben kisugározni.

A kegyeletnek azonban még egy és nem utolsó módja hátra van, sőt ezt kellett volna első-sorban megemlítenem. Ez: a hátramaradottak gondozása. Nem szabad, hogy a hátramaradottak kárt szenvedjenek azért, mert szeretett hozzátartozójuk a hazáért elesett. Nem szabad hogy átkozzák azt a hazát, amelyért azok elestek és ne veszítsék a hazában vetett bizalmat, sőt

kell, hogy új kapocs fűzze őket a hazához azon gondoskodás révén, amelyet minden tekintetben ki kell fejtenünk. Szükséges oly helyzetet teremteni számukra, hogy ők is a „kegyelet” virágjaival áldozhassanak az elesett hősöknek!

József főherceg a kiképző csapatnál.

(Saját tudósítónktól.)

Aminapokban egészen váratlanul autó állott meg a kiképző csapat gyakorlótere előtt és egy tábornok szállt ki belőle. Az első pillanatban alig ismerték fel a magasrangu látogatót, a gyakorlóteren foglalatokodó nyegvenhatos bakák azonban, akik már ügylátszik régóta ismerték a tábornokot, kezükbe ragadták sapkájukat és üdvözlő üljénzessel lengették a magasban.

— Éljen József főherceg!

Mert József főherceg vezérezredes, arcvonalparancsnok, a

TÁRCA.

Ez a harctér

Nem szerelmet zengek, más e dalnak tárgya
A jövődö Élet képét mely feltárja,
Nem vagyok proféta, nem születtem annak.
Csak sejtélemszerű gondolataim vannak.
Négy éve pusztit már a háború vésze,
Lángban áll a világ egy jókora része.
És amikor dülnek a vészthozó harcok,
Otthon elfakulnak a sápadó arcok;
Könybelábbadt szemmel aggódnak miattunk,
Akiket szerettünk, kiket otthon hagytunk.
Mi pedig, akik itt kinn a fronton élünk,
A halált megszoktuk, attól már nem félünk,
Bizva, reménykedve várjuk, hogy majd eljő
A hajnal az éjre. A sok sötét felhő
Eloszlik, hogy helyén sugár, fény derüljön,
Mert hisz a borura mindig derű jön.
Én is, kisdéd lantom szerény pengetője
Sokat gondolkoztam, merengtem felőle,
Hogy a béke után milyen lesz az Élet,
Milyen lesz a világ, amely ujja éled?!?
S képzeljék csak kérem, reájöttem arra,
Hogy a háborúnak zord, vad zivatarja
Áldásos gyümölcsöt terem majd, de hányat!
Hallgassanak ide, elmondok néhányat!

Jótekonny hatása hogy sok lesz, az biztos;
Aki a harctéren volt, nem lesz soha piszkos.
Elég volt odakinn! — így fog gondolkodni, —
A tisztálkodáshoz hozzá kell ott szokni!
Takarékosságban versenyezni fognak
Az emberek, hiszen arra is rászokniak.
S mert mindenki kap itt csuda-jó menázsit,
Gyorsan hazaküldi elsején a gázsit.
S ha ez kevés volna, vagyont is szerezhet
Valaki ha épen ehhez kapna kedvet.
Sulyos dohányokat faszolhat a kártyán,
Ha Fortuna kegyes ott lenni a pártján.
S mivel az életét nem biztosíthatja,
A pénzt küldi haza s Pesten bankba rakja.
Önértetet ébreszt s nevel a front bennünk.
Nem kellesz ezután lateinernek lennünk.
Van itten egy hadnagy, ki nekem barátom.
Parancsnok. Jó dolgát irigykedve látom.
Kishivatalnok volt egy vidéki banknál,
Jobban megy a sora százszorta annál.
Ő maga mesélte, hogy remegve, félve
Mert csak néha állni főnöke elébe.
Háború utánra kész a terve már is:
Ő lesz az első önnálló principális! . .
Szereltem dolgában majd javulás áll be,
Mert a mai rendszer akkor már nem vál' be.
Fiuk a lányokat epedőbben nézik,
Asszonyok férjüket újra megigézik.
Kik most nőktől távol, a nők nélkül élünk.
Kivesszük jussunk, mikor hazatérünk.

magyar katonák bálványozott vezére volt a váratlan látogató, aki minden előzetes bejelentés nélkül érkezett meg a kiképző csapat gyakorló terére, mialatt a bakák szorgalmasan exerciroztak.

Nagyot dobbant bakáink szive, amikor az üdvkiáltásokból megtudták, hogy ki kereste fel őket munkájuk közben. Most látták első ízben a magyar főherceget, akit a negyvenhatosok úgy ismertek mint saját apjukat, de a főherceg is úgy ismerte bakáit névszerint, mint a saját fiait. Bakáink valósággal eltápták szájukat a csodálattól, amikor a főherceg odament az egyik emberhez:

— Hogy vagy Fábrián?

— Hát te — megkaptad már a kis ezüstöt kérdezte egy másiktól s mellette a segédtsízt már jegyezte is, hogy Nagy János infanterista még mindig nem kapta meg kis ezüstjét.

Meleg közvetlenséggel szólította meg a bakákat és részletesen érdeklődött családi körülményeik iránt Nagyon jól esett embereinknek a közvetlen bánásmód és bizony érdemes lett

volna bepillantani egy bakalélekbe, hogy mit gondolt abban a pillanatban, amikor feleségének és gyermekének hogyléte felől érdeklődött fesztelen egyszerű szavakkal a főherceg.

Günther kapitány, a kiképző csoport parancsnoka jelentésének fogadása után a főherceg végigment bakáink között és keresetlen szavakban adta tudtukra, hogy egyelőre nem igen lesz részük mozgalmas napokban, de teljesítsék mindenkor hiven kötelességeiket. Kifejezést adott meglegedésének, elköszönt a bakáktól és eltávozott.

A távozó főherceget most már a hatvanötös babák is hatalmas kiáltással kísérték:

— Éljen József főherceg.

A sapkák még mindig a levegőben lengtek, amikor József főherceg autója már rég eltűnt a láthatárról

(—)

Gyarapítsuk eszedünk özvegy

— és árva-alapját! —

A második menetzászlóalj.*)

Román front, 1917. szept. 21.

— Hála Istennek kapitány ur, hogy újra látom! Azt hittem, hogy már csak egyedül maradtam a második marsból.

Ezekkel a szavakkal fogadott engem egy deresedő hajú öreg harcos és öröm sugárzott két szeméből, amikor kezét meg-szorítottam és megkérdeztem:

*) A második menetzászlóalj az anya-
ezredtől különválva idegen hadtest kötelé-
kében működött, mialatt az anya-ezred
Nyugatgaliciában hadakozott a Krakó-felé
törekvő ellenséggel. — A szerk.

Amde sokkal szebb lesz s szentebb az érzet,
Amelyet szívünk oly soká nem érzett.
Jómagam előre mulatok rajt' sokat,
Hogyan fogom főzni otthon a lányokat.
Ideálisabb lesz a szerelem s tisztább,
Ezért fogjuk tudni megbecsülni inkább.
S amikor felgyulnak a rég alvó lángok,
Hogy fognak ujjongni az asszonyok s lányok!!!
Házi perpatvartól nem kell többé félni,
Nyugodtan lehet majd házasságban élni.
Féltékenység akkor? — Nimolé! — Kiüzve,
Mert ha zugó, véres nagy csatában, tűzbe
Egész életemért félszem se támad,
Mért féltsem békében az oldalbordámat?
Hasznos mesterséget tanul minden ember.
Amihez civilben hozzá fogni sem mer,
Oly iparágakban gyakorolja magát
S fegyverrel, munkával szolgálja a hazát.
Műszaki ember lesz az ügyvédből itten
S oly cserék törlénnek, miket se hittem.
Szegény Napolen fentről nagyot nézhet:
A front valósággal javító intézet!
Háziorvost többé nem kap feleségem
Az orvos-dolgokat kitanultam régen.
Tudom, hogy szimulált, de nem csap be többet,
Feldmässig kezelem én magam a nőmet.
A lakásügyekből nem lesznek problémák,
A szűk kis lyukakból nem csinálnak témát.
Hozzászoktunk itt kinn nélkülözve élni,
Vas-egészségünknek nincsen mitől félni.

Könnyen fog majd menni az elválás eztán,
Egyetlen hátránya a harcnak ez lesz tán.
Idekint ugyanis ezt már megszerttük,
Szivesen válunk a fronttól, ha tehetjük.
Ami az erkölcsöt illeti ... hm ... Tessék!
Azért a jövőt oly sötéten ne fessék!
A vad hajtásokat lemessük mi több!
Csak jöhessünk elő egyszer az erdőből!
Addig is élvezzük szépségét a frontnak,
Irigykedni reánk annál jobban fognak.
Hiszen nincsen itt kinn semmiben szükségünk,
Ételt, italt, ruhát s lakást adnak nekünk.
Ellátnak bennünket rummal és turóval,
Dohánnyal és sajtjal, sok-sok földi jóval,
Mit ma meg nem vehetsz semmiféle kincsen,
Mindent adnak itten, gond semmire nincsen.
Szóval szép az Élet idekint a fronton.
De már nem folytatom, mert ha tovább mondom
Kedvet kapnak hozzá maguk is esetleg,
S ki akarnak jönni, ami meg nem eshet,
Mert otthon is kell, hogy valaki maradjon,
Akinek a jegyző hadiségélyt adjon
Tudom, hogy lesz, aki ezekre azt mondja,
Hogy az asszonyokat kell küldeni a frontra.
Rájuk fér nagyon is, hadd javuljanak meg!
Ez is igaz! Amde hallgassanak csak meg:
Hasztalanul fogjuk őket frontra hívni,
Oly rosszak, hogy rajtuk nem lehet javítani!

Székár.

— Hogy vagy öreg?

Bizony mindig örül az ember, ha életben lát egy jó öreg harcost, aki még a háboru elején rukkolt ki a harctérre, de még jólesőbb érzés tölti el, ha egy ilyen öregnek meglepedést tükröző arcát nézi, aki a legfiatalabb korosztályokkal versenyre kelve teljesíti nehéz és véres, de szent kötelességét.

Három teljes év mult el azóta. Kemény három év.

Nagyon keveset találtam és még kevesebbet fogok találni azok közül, akik 1914. szeptember másodikán ott várakoztak a második menetzászlóalj kötelékében az indulási parancsra a munkácsi közös laktanya csinosnak nem igen mondható, kedves emlékeink közé sorolt udvarán.

Az indulási parancs jó korán megérkezett és így hangzott:

— „Ellenség Skole felé előnyomulóban. Feltartóztatandó!”

Az az átszellemlült lelkesedés, amely akkor elfogott bennünket, le nem írható. A szalagokkal gazdagon ékesített zászlók a levegőbe emelkedtek, ujjongva lobogtatta őket az őszi szél s hangos ének és muzsikaszóval kivonultunk a vasutállomásra.

Ennek a zászlóaljnak az a dicső feladat jutott, hogy az ellenséget a Kárpátok határgerincén feltartóztassa. Bár csak maroknyi volt csapatunk az ellenséghez viszonyítva, de a mi szűkei hazánk, Bereg-megye megvédelmezéséről volt szó! Tudtuk, hogy nehéz munka vár reánk. Magyarország kapuja tárva nyitva állt; a vereckei szoros és a Beszkídek minden védelem nélkül állottak. Ugy látszott, hogy már el is késtünk a védelemmel. De a magyar népfelkelő nem kishitű. Habár csak Werndl fegyver volt a vállán és felszerelése csak a legszükségesebbre szorítkozott, nem riadt vissza a fáradalmaktól, amelyek a hiányos felszerelés folytán még fokozódtak, csak egyetlen gondolat foglalkoztatta, hogy acélzárát helyezzen a kapura, amelyen keresztül a legrövidebb út vezet az ország szívébe.

A második menetzászlóalj legnagyobb részt népfelkelőkből és öreg póttartalékosokból állott.

Bár nem voltak harcedzett katonák, de acélos akarattal és szívvel indultak oda, ahol egykor a Turulmadár mutatta az utat Árpád apánknak szeretett hazánkba, készen arra, hogy minden áron megtartsák az őstől átvett drága örökséget. És állották elhatározásukat bátran szembe nézve minden veszéllyel, nem riadva vissza a legsúlyosabb áldozatoktól.

A második zászlóalj szeptember közepén az épen megalakulóban levő kárpáti Hoffmannhadtest kötelékébe került. Mint a 129, 130. és 131-ik dandárok tömör, de ruganyos alkotórésze változtatta beosztását ezekben a dandárokban. Már mindjárt a tűzpróbánál megsejtették a Ludwig-bakák képességeit, mert nem egy ízben helyezték őket a legveszélyesebb pontokra, ahol derhas csapatra volt szükség. Hosszabb ideig a 130-as Bergerdandár egyik fontos szervét alkottuk. Ennek a kötelékében vett részt a zászlóalj 1914. októberében az ellenség első visszahívásában Bereg- és Máramaros megyéből és kiváló szerepe jutott a Toronya, Wyskow, Bolechow és Wýgoda mellett befolyt ütközetekben. Stryj első visszafoglalásánál — a legszélső keleti oszlopot alkotta és elérte végül Daszavát Strytől északra — ahol két teljes napon át szoros harci érintkezésben állott a kozákokkal. A Drohobycz mellett reánk nézve kedvezőtlenül lefolyt ütközetek a Bergerdandárt is megakasztották pompás lendülettel megindult előnyomulásában és arra kényszerítették, hogy a Truchow Skole melletti magaslatokra vonuljon vissza. Ezt a visszavonulást a Ludwig bakák fedezték és biztosították néhány napon át Tamávánál, amikor az ellenség hatalmas tulereje elől nekik is vissza kellett vonulniuk a Sukiel melletti magaslatokra — Skolétól keletre közben az ellenséggel Truchanow, Podjuk és Skole mellett még néhány forró ütközetet vívtak.

Egyre apadt a derék Ludwigbakák száma, akiket idegen ezredbeliekkel pótoltak. De ennek a megmaradt maroknyi résznek

jellege fennállásának utolsó pillanataig annyira megfeküdte a zászlóaljhoz tartozó többi elemeket, hogy mindvégig „*Hatvanötös kombinált zászlóalj*” volt a neve. Az öreg hatvanötösök lelkes szelleme áthatotta és táplálta a többieket is. Ez a szellem velünk tartott a visszavonulás további folyamán is a Zanyka—Temnatik magaslat — Plaj, Stoj vonalig. És bár nemsokára újabb ellenség indított ellenünk kiméretlen hadjáratot a vad kárpáti hegyek között a kegyetlenül szigorú tél mezében, a mi embereink mégsem csüggedtek, pedig néhány derék fiu szive és vére fagyott jéggé. Ezeknek az embereknek az volt legforróbb vágya, hogy az ellenséggel minél előbb újra érintkezésbe kerüljenek, hogy a hidegtől és szétlőtől megmerevedett testük megelevenedjék. Jókedvűen csipkedték az ellenséget.

Egy járőr az orosz tábori őrs közvetlen közelében álló fára egy rummal telt üveget és nagy darab szalonnát akasztott azzal a felhívással, hogy az oroszok kergessenek el bennünket a Plaj magaslatról és jutalmul kapják az üveg rumot. Az oroszok nem kérték magukat sokáig. Másnap este már vállalkozást hajtottak végre a magaslat ellen, de nem várt fogadtatásra találtak. A közismert magyar vendégszeretet helyett ez egyszer véres fejjel kergettük vissza vendégeinket, mi pedig örömmel néztük a fehér havon levő véres foltokat, amiket hátrahagytak. A dandár parancsnokság napiparancsban dicsért meg bennünket ügyesen és erőlyesen végrehajtott visszautasító műveletünkért.

Legfőbb vágyunk, hogy az ellenséggel állandó érintkezésben lehessünk és őt megtámadhassuk, nemsokára megvalósult. De bizony vágyaink teljesülése egyuttal a mi menetzászlóaljunk halálát jelentette.

1915. február elején megkezdődött az ellenség másodikbéli kiszorítása Beregből. A volóczi ütközet után a Beszkídek visszahívására irányultak hadműveleteink. Vissza is szereztük, de elpusztult a maroknyi hatvanötös

csapat, a megmaradt néhány Ludwig bakát pedig felosztották.

Ahol a hűséges hatvanötösök a munkát megkezdték, ott hagyták abba . . . Jöleső tudat töltötte el lelküket, mert elvégezték feladatukat! Kiszorították az elenséget otthonukból.

Az a néhány Ludwig-baka, aki a második menetzászlóaljából még ma is az élők között van, lássa ebben a szerény megemlékezésben az elismerés és forró szeretet jeleit!

Seeharz Guido, százados.

Szökés az orosz fogságból.

Beszélgetés Gött zászlóossal.

Itt ül előttem . . . Amint ránézek magam előtt látom, ahogy ádáz gyűlölettel faji ellenségére, a muszkára veti magát. Gyönyörű, daliás alakja gránát és srappell robbanások közepette előtör, emberei utána . . . most most veti rá magát a gépfegyverünkre, melyet már cipeltek a betört bitangok . . . már fölő . . . bravo! Lengyel nemes barátomnak gyűlöli ellenségei tucatszámra hullnak golyóitól és rendetlen visszazaladásuk közben lógva maradnak drótajaink roncsain. Messziről azt hinnéd ruhát szárítunk.

Itt ül most velem szemben. Nagy ezüst vitézségi érem a mellén, csendesesen, mint a világ legtermészetesebb dolgát beszéli el a fogságba jutásának és szökésének történetét.

Julius 8-án, mikor a pergőtűz a legerősebb lett, körülbelül féltizenkettőkor alighogy visszavertük a támadókat, réműlettel láttam, hogy a muszkák hátunk mögül jönnek tömegesen felénk. Minden hiábavaló volt. Be voltunk teljesen kerítve. Rémes pillanat ez, mikor felülkerekedik bennünk az emberi tehetetlenség lesújtó érzése. Összetereltek bennünket mint a birkákat és a megmaradt néhány Ludwig bakát utnak indították Stanislaup felé. Erős szándék érelődött meg bennem, hogy megszököm. Stanislauban az

utcán alkalmam nyílt egy csinos lengyel kislánnyal néhány szót váltanom, aki megígérte, hogy segítségemre lesz. Stanislauból néhány kilométerrel tovább vittek és egy iskola emeleti helyiségében helyeztek el bennünket. A kislány megtartotta ígérteit és bejuttatott hozzám egy civil öltönyt. Délután kettőkor gyorsan átöltöztem és egy félreeső emeleti ablakból kiugrottam. A kislány várt és karonfogva mentem be vele Stanislauba. Itten a lakóság állandóan kezemre játszott és a legkülönbözőbb helyeken rejtgetett, míg végre le nem írható boldogságomra megjelentek felmentő csapataink és azonnal jelentkeztem a parancsnokságnál

Ugy adja elő az egész dolgot, mintha mindez a legtermészetesebb lenne. Mindössze tizenkilenc éves és míg mások ebben a korban még az iskola padjai között gyűjtik kisded élményeiket, őt már megtanította az Élet minden szenvedése és nyomorúsága.

Lengyel nemes, de már megtanult magyarul és fogságból visszatérte után minden követ megmozdított, hogy ezredünkhöz visszakerülhessen, amit nagy utánjárással sikerült is elérnie.

A „Ludwig-baka“ legutóbbi számában közzétett névsorban foglaltakon kívül még a következőkre vonatkozóan tudott felvilágosítással szolgálni: Gergely Imre egészségügyi hadnagy nyakán sebesülve került fogságba. Ugyancsak súlyos sebbel vitték el az oroszok Incze József fő hadnagyot, a hatodik század parancsnoka és Mihajlow zászlós. Sebesületlenül: Hegedűs szakaszvezető (6-ik század), Liskán őrmester, Vitéz szakaszvezető és Nácsik káplár (rohamiskola-század). A hatodik századbéli Krámer káplár elesett.

Megjegyzem, hogy néhányan, akikről Gött zászlós nem tudott felvilágosítással szolgálni, már életjelt adtak magukról a fogságból s éppen azért felesleges azoknak nyugtalan aggodalma, akik hozzátartozóikat az eddig közzétett névsorban nem találták.

Kemény Tibor, hadnagy.

Kitüntetések.

Ó cs. és apostoli kir. Felső és hadiékítményes 3-ik osztályú katonai érdemkereszttel tüntette ki a kardok egyidejű adományozása mellett az ellenség előtti vitéz magatartásáért a hősi halált halt **Tischner József** hadnagyot és **Tilser Richárd** főhadnagyot, ezredünk másod-segédtszjtjét.

Tischner hadnagy a stanislaui csatában esett el ellentámadás közben, hősiesen küzdve a betört ellenséges tuleróvel. Halála után érkezett magas kitüntetése örök bizonyítéka lesz önfeláldozó hősiességének.

Tilser főhadnagy ezredünk közszereketben álló népszerű másod-segédtszjtje harmadizbeni beadás után jutott hozzá jól megérdemelt kitüntetéséhez az ellenség előtti vitéz magatartásáért (sebesült) és kiváló szolgálataiért.

Harmadizben signum laudissal:

Hegedűs Sándor főhadnagyot, a műszaki század derék parancsnokát, aki páratlan köfelességtudással és szorgalommal látta el mindenkor hivatását;

Keul János főhadnagyot, aki a jamnicai állásokban orosz fogságba került;

a tábori ezred kötelékén kívül álló **Pallardi Alfréd** őrnagy, esztergomi kiegészítő kerületi parancsnokot és **Vadna István** orosz fogságból rokkantként visszatért, varakozási illetményel szabadságot századost a hadiékítményes 3-ik osztályú katonai érdemkereszttel és kardokkal;

Leuchtmann Arthur hadnagyot signum laudissal.

Kis esüst éremmel lett kitüntetve:

Horváth József gyalogos.

— —

Arcképek. Életrajzok.

IV.

Greiner Béla százados, zászlóaljparancsnok.

Született 1887. szeptember 10-ikén Korompán (Szepesm.). Régi thüringiai német családból származik, honnan nagyatyja 1826-ban került Magyarországra mint Fülöp szász-coburg-góthai herceg összes erdőbirtokainak igazgatója s irodalmi munkásságáért a Magyar Tudományos Akadémia csakhamar levelező tagjává választotta.

Gimnáziumi tanulmányait Eperjesen végezte az evang. kollégiumban. A felvidéki magyarság eme ősi városában oltották lelkébe a forró hazaszeretetet s itt nevelték bele azt a büszke tudatot, hogy boldog ember az, akit Isten magyarnak teremtett.

Gimnáziumi tanulmányainak befejeztével a m. kir. Honvéd Ludovika Akadémiába került, melyet igen jó eredménnyel végzett.

A német nyelv elsajátítása végett 1908-ban saját kérelmére a Besztercebányán állomásozó cs. és kir. 32-ik vadászzászlóaljhoz vezényeltetett.

1909. március elején ezt a zászlóaljat Trembowlába helyezték s Greiner kapitány — aki akkor éppen két hetes vőlegény volt — nem nyugodott addig, míg kölcsönös csere útján sikerült a Besztercebányára helyezett 65. gy. e. 4-ik zászlóaljához visszakerülnie.

1911. szeptember 19-ikén oltárhoz vezette Hrotkó János őrnagy leányát Besztercebányán.

1913. május elsején főhadnaggyá lépett elő.

1913. július elsején saját kérelmére a munkácsi hadkiegészítési kerületi parancsnoksághoz került kiegészítő tiszti minőségben.

1915. augusztus 25-én századossá lépett elő, egyidejűleg pedig felmentetven kiegészítő tiszti szolgálata alól, bevonult a 65. gy. e. pótzászlóaljához, honnan mint a 16-ik menetzászlóalj parancsnoka került a frontra.

1915. november 28-ikán átvette a 12-ik tábori század parancsnokságát, ezzel a százzal vett részt a jazlowieci álló harcokban, majd megbetegedvén kórházba volt kénytelen vonulni.

Felgyógyulása után 1916. márc. elsején bevonult a pótzászlóaljhoz, ahol a XIX-ik menetzászlóalj parancsnokságával bízták meg, majd március 19-ikén sürgönyi rendelettel Lembergbe, innen pedig Bukovinába vezényelték a szolgálati kötelezettséget felülvizsgáló bizottságba, ahol nem egy hamis okmányokkal bujkáló védkötelet sikertelenül a hadbírósnak átadnia.

Ismételt kérésére 1916. május elején újra visszatért a harctérre mint a XXI-ik menetzászlóalj parancsnoka.

1916. június 7. és 8-án ezzel a zászlóaljjal fedezte az ezred visszavonulását a Zaleszczyki-Male melletti állásokba a jazlowieci front-áttörés után s miután már minden löszere elfogyott, nekivágott a muszka gyűrűnek és zászlóaljával nagyhezen átvágta magát és a Strypán keresztülgázolva — mert a hidat az előző napon a főcsapat már felégette — bevonult zászlóaljával ezredünk porhovai új állásába, ahol június 9-ikén résztvett a porhovai csatában mint a II. zászlóalj parancsnoka. Itt a négynapos pergőtűzben s az áttörési harcokban tel-

jesen kimerült legényiséget sikerült erélyes fellépésével további kitarásra bírnia.

Ezért a fegyvertényért a bronz signum laudist kapta a kardokkal.

Július 4. és 5-én a Baryszka-patak mellett rendületlenül tartotta állásainkat a pergőtűzben, sőt midőn az oroszok a szomszédos huszárok állásába betörték, két tartalékszázadának ellentámadásával visszafoglalta az állásokat, mely fegyvertényeért a III. oszt. katonai érdemkeresztet kapta kitüntetésül a kardokkal.

Július 11-től 20-ig mint a műszaki század parancsnoka a gyönyörű koropiecki állásokat építette, 20-án pedig átvette az első zászlóalj parancsnokságát, amelyet aug. 31-én történt megsebesüléséig vezetett a nizniow-, krymidow-delejowi csatában.

Aug. 27-ikén éjjel, majd 28-ikán világos nappal ismételten megrohanta az oroszok előretolt rohamállásait s azokat betemette. Több foglyot eredményező vállalkozásáért ezredparancsnoki dicséretben részesült.

Aug. 31-ikén a delejowi csatában rendületlenül tartotta zászlóaljával a teljesen széjjellőtt állásokat, majd midőn az oroszok a front mögött levő falut ellepték, rohammal igyekezett zászlóaljával magát átvágni a hátban támadó ellenségnek.

Vállalkozása — bár nagy veszteségek árán — sikerült, de ő maga lábán megsebesülvén orosz fogságba került, ahonnan azonban Harmath hadnagy lépcsőben előretörő rohamszakaszával kimentette.

Félig-meddig felgyógyulva a besztercebányai kiegészítési kerületi parancsnoksághoz vezényelték kiegészítési előadónak.

Férfias, katonás lelke azonban nem hagyta nyugodni a csendes irodában, visszavágyott a Ludwigbakákhoz, jóban, rosszban, szenvedésben és dicsőségben részes ke-

nyeres pajtásaihoz s alighogy felépült, 1917. január havában harctéri szolgálatra jelentkezett.

Möller alezredesnek sikerült keresztülvinnie, hogy újra ezredünkhöz osszak be szolgálattételre. Így került Greiner százados augusztus 25-ikén újra a tábori ezredhez, ahol ezidőszerint mint a második zászlóalj parancsnoka működik.

A Seeharz-zászlóalj fogadtatása.

Kevés menetzászlóalj részesült még olyan ünnepélyes fogadtatásban a tábori ezred részéről, mint a kiképző csoporttól szeptember 12-ikén bevonult két század a Seeharz-zászlóaljból, amelynek isonzo-fronti működését maga a zászlóalj parancsnoka: Seeharz Guido százados írta meg eleven színekkel lapunk legutóbbi számában. A bensőséges és meleg fogadtatás elsősorban Seeharz százados közszeretettel övezett népszerű személyének, másodsorban pedig az anyaezredtől messzire vetődött vérbeli hatvanötös bakáknak szólt, akik sok hánykódtatás után mintaszerűen kiképezve és emelkedett szemlémmel telve, végre ismét visszakérültek a vágyva-vágyott tábori ezredhez.

Valósággal ünnepi hangulat szállotta meg a kivonult két századot, amikor 12-ikén reggel Möller alezredes ezredparancsnok, Seeharz százados, Tilzer főhadnagy segédtsízt és Springer József tábori lelkész kíséretében közéjük érkezett.

Möller alezredes a bakák hangos „jó reggelt” kiáltása fogadta. A századok bemutatták képzettségüket különböző harcászati gyakorlatok sikeres végrehajtásával és tanúságot tettek a lövésbeni nagyszerű kiképzetésükről. Munkájuk ezredparancsnokunk legteljesebb meglegedését váltotta ki.

A gyakorlatok bemutatása után Springer József tábori lelkész lépett az arcvonal elé és gyújtó beszédben hívta fel embereinket

kötelességeik hű és áldozatkész teljesítésére. A nagyhatású szavakat Seeharz százados rövid buzdítása és a bakák orkányszerű „éljen” kiáltása követte Möller alezredesre, aki előtt büszke testtartással léptek el az Isonzóról visszakérült szokatlanul jól felszerelt, pompásan kiképzett, egészségtől duzzadó hatvanötösök.

Általános feltűnést és jóleső hatást váltott ki az ujonnan érkezett emberekből, hogy Möller alezredes már első szemléje alkalmával kiválasztotta a sebesült, de ki nem tüntetett harcosokat s ott a helyszínen mellükre tűzte a bronz vitézségi érmet. Bizonyára erős fogadalmat tett ezalatt minden baka, hogy híven teljesíti kötelességét, látva a munka nemes méltánylását.

(g.)

GONDOLATOK.

Az orosz forradalom kivívta a halálbüntetés eltörlését, a sajtószabadságot, a szabad szólás- s gyülekezési jogot és a politikai száműzöttek visszatérését. A forradalmi kormány annyira félti ezeket a forradalmi vívmányokat, hogy megóvásuk végett visszaállította a halálbüntetést, behozta a szigorú cenzurát, elkobozta a szólás és gyülekezési szabadságot s nem engedi visszatérni a politikai száműzötteket.

o o o

Lloyd Geogról senkikem tagadhatja, hogy *lelkéstől* francia barát. — Birkheadi beszédével ugyanis fényesen igazolta egy francia pszichologusnak ama *lélektani* tételét, hogy: „*Az ember hasagnak születik.*”

o o o

Kerenszkit a Szuhomlinov-Januskievics perben csak az igazítja, hogy ez a két sötétlelkű gazember mennyiért adta el az orosz mozgósítási parancsot Angliának?! Nem ismerem az entente titkos szerződéseiben megállapított maximális árakat, de mivel az entente-újságok e perről azt írják, hogy Európára valószággal szerencse, hogy a cár és

a német császár között nem jöhetett létre megegyezés, nem tartom lehetetlennek, hogy csak árdrágításért fogják őket elítélni.

o o o

Almerydáról, kit a francia kormány tétetett el láb alól, a lepéznelt francia újságok azt írják, hogy tolvaj volt. Igaz, mert a legnagyobb odaadással igyekezett kilopni a francia nép szívéből a béke iránti gyűlöletet.

o o o

Az olaszok Valonában szobrot emeltek a szerbeknek, Olaszországban is már csak az emléke él Szerbiának.

o o o

A Károly-keresztesek választójogot kapnak s így a hősi halálon kívül már nemsokára képviselőt is választhatnak.

o o o

Olaszországban nagy volt az öröm és ujjongás, mikor a Monte Santo birtokukba került. A nép mámorban uszott, Milánóban, Rómában és más városokban ünnepi Te Deum volt, diszgyűléseket tartottak és a színházakban ünnepi előadásokat rendeztek. Nem tudtam megérteni, hogy miért a hisztérikus ujjongás?! Hisz a Monte Santonak stratégiai értéke távolról sem közelíti meg az érte hozott véráldozatot! A lexikonban akadtam a rejtély nyitjára. Ott ez áll: Monte Santo stb. *híres bucsujárárhely.* Most már megértem. Hisz' akkor ennek a hegynek a birtoklása valószínűleg olasz nemzeti-lelki szükséglet. De van-e annyi kolostor és zarándokhely a világon, ahol hitegességük és árulásuk bűnét valaha is levezekelhessék?

Dr. Antal Sándor.

Felkérjük mindazon előfizetőinket, a kiknek előfizetése lejárt, hogy **előfizetésüket megújítani** s az esetleges címváltozást velünk **mielőbb közölni** sziveskedjenek.

A kiadóhivatal.

Hol vagytok?!

Hol vagytok ti gyönyörű első napok?
Hol vagytok ti csudás lázas hajnalok?
Mámoros vonatok, daloló katonák,
Új életre keltő harcok harsonák?

Hol vagytok asszonyok, hol vagytok lányok?
Ti, kik a koszorút egyre fontátok;
S fejünkre téve, csókkal megigézve:
Küldtetek ki a véres harcmezőre

Hol vagytok éjszakák, sejtelmes órák,
Fülünkbe suttogott szerelmes ódák?
Szüztiszta eskük, örök fogadalmak,
Hogy menj, csak küzdj, soha el nem hagylak!

Hol vagytok ti hangos zászlólengetők?
Hol vagytok ti csatát ujjongva hirdetők?
Vérünkön elhízott, gögös arcu nagyok,
Most, amikor adni kell, kérdezzük, hol vagytok?

Három hosszú év vértajtékos heve,
Három hosszú év földromboló szele
Rátok borította az unalom fátyolát . . .
Csak mi állunk még: fáradt katonák!

Nekünk sohse elég, nekünk nincs nyugalomunk!
Csatáról csatára szilajul rohanunk.
Hogy szíveteknek otthon semmire fájjon,
Békén álmodjatok sápadt éjszakákon . .

S most, hogy nektek is jutott kinjainkból,
Egy parányi csepp a vérzivatarból;
Jajveszékeltetek, sirtok mint a gyermek,
Aranyban, mámorban feledést kerestek.

Hiába jöttök, lerongyolt nomádok!
Üresek, kongók a kormos állomások.
Nincs ki egy pohár vizet adjon néktek,
Elfelejtették, hogy még Ti is éltek.

De a paloták közt vig muzsika járja,
Búzlík a szerelem kéjes orgiája!
Hullík a líliom, repül a bankó,
Nem hallják hogy zokog Erdély és Isonzó.

Hol vagytok, hol késtek Zrinyi Ilonák?
Petőfik, Kossuthok, újkori dalaik?
Hogy lángszavatokkal felrázzátok őket!
A szunnyadókat az örök tespedőket!

Mert jönnek, már jönnek az utolsó napok.
Békére virradó bíboros hajnalok.
Mámoros vonatok, megtérő katonák,
Megtorlásról zengő harcok harsonák

Miskolc, 1917. szeptember 24.

Lebovics Sándor,
zászlós.

Tabori strófák.

Kerenszki.

Egy kósza hír indult utnak
Vége van Kerenszki urnak.
Ugy irtak a lapok róla,
Mint ha bizony meghalt vóna.
Pedig hát én azt hallottam,
Hogy szemétől megfosztottan
Koldusmódra járkál szerte
S a sors kegyetlen megverte.
Azt is mondják, akik látták,
Hogy testrészeit levágták
De ha nincsen lába s karja,
Mit guilkoltak meg rajta?

Az új szignum

Az új szignum laudisra
Fáj a fogam rémesen;
Bukom reá rettentően
Régi nem kell nekem.
Ha az ujat majd megszerzem,
Az lesz ám egy jó fogás,
Mert egykoronás a régi,
De az új kétkoronás!

Egyre megy

Diplomata őrmesterünk
Multkor elkésett egy cikkel
S mikor eljött vele végre,
Kivágta magát ily viccel:
„Mi, a belső munkatársak
Nem baj, hogyha el is késünk,
Hisz egyforma gázsit húzunk,
Ugyis egy a fizetésünk!”

Csak németül

Áll a poszt és figyel maga elé
Közélg felé
Egy hadnagy ur. Az őr haltot kiállt
S a tisztt megáll.
Halk kérdés: Feldruf? S felel a
tisztt a

Posztnak vissza.
És szól a poszt keményen, mint
a szirt:

Ríktig spacírt!

Szikár.

A rohamiskola befejező gyakorlata.

Hadosztályunk rohamtanfolyama szeptember 18-án egy nagy éles gyakorlattal fejeződött be, melyen megjelent lovag Lütgendorf gyalogsági tábornok hadtestparancsnok, Aust vezérőrnagy hadosztályparancsnok, Markovits ezredes dandárparancsnok és a szomszédos hadosztályok, dandárok, ezredek, zászlóaljok és századok parancsnokai, összesen körülbelül kétszáz tiszt.

Möller alezredes, mint a tanfolyam vezetője az összes megjelent tisztekkel közölte a gyakorlat feltevését, mire Diez főhadnagy megkezdte rohamtanfolyamával a gyönyörűen kidolgozott gyakorlatot. Agyuk, akna és gránátvetők néhány percig hatásos pergő tűz alatt tartották a megjelölt „ellenséges” árkokat, majd a kiképzett rohamcsapatok a robbanásokkal nem törődve, gépjegyzetű fedezete alatt előrenyomultak az „ellenséges” állásokba és a legtokéletesebben végrehajtották a gyakorlatot úgy, hogy az összes nézők azt a meggyőződést nyerték, hogy az így kiképzett rohamcsapatok mindenkor és mindenhol, ugyanilyen tökéletességgel fogják gyakorlatukat az ellenséggel szemben is végrehajtani és mint a hadtestparancsnok a gyakorlat utáni diszszemlén többek között megjegyezte:

— „Az ilyen előnyomulás elől minden ellenség fejtellenül meg fog szaladni előletek.”

A diszszemle után a hadtestparancsnok meleg szavakkal köszönetét fejezte ki Möller alezredesnek a kiváló vezetésért és Diez főhadnagynak az elsőrangú kiképzéséért.

— Káté. —

Az ezredfokos Ófelségének. A stanislaui véres ütközetért ezredünk tudvalevően legmagasabb királyi elismerésben részesült a harcokban tanúsított hősiességéért. A legfelső elismerő kézirat vétele után ezredparancsnokságunk hódolatteljesen felajánlotta Ófelségének a tisztikar által harctéren viselt ezred-fokost és kérte, hogy azt legkegyelmesebben elfogadni kegyeskedjék. Ófelsége az ezred-fokost elfogadta s erről a katonairoda alábbi táviratban értesítette az ezredparancsnokságunkat:

„Ő cs. és kir. Felsége a harcokban elsőrangban bevált hatvanötödik gyalogezred tisztikara által a harctéren viselt tisztifokost legkegyelmesebben elfogadni méltóztatott és legmelegebben köszöni ezt a méltó ajándékot, amely a legfelsőbb Hadurhoz való leghűbb ragaszkodást ujjólag kifejezésre juttatta.

*Lobkowits hereeg
altábornagy s. k.*”

Tisztek beosztása. *Wisinger* Ferenc alezredes felépült betegségéből és átvette zászlóaljának vezetését. *Tarcsay* János százados, aki nemrég beteg el távozott, ismét bevonult a tábori ezredhez és átvette a főállás parancsnokságát. — *Greiner* Béla százados a második zászlóalj parancsnokságával bizatott meg. — *Hegedűs* Sándor főhadnagy a műszaki századnak pótzászlóaljhoz vezényelt parancsnoka a tábori ezredhez bevonulása után újra régi századának élére került. — *Gattein* Miklós hadnagy, aki Stanislau mellett súlyos idegrázkódást szenvedett, betegségéből felgyógyulván, a kórházból közvetlenül az ezredhez vonult be, ahol géppuskás tisztiképzésben részesül *Harmath* Sándor hadnaggyal együtt, akinek századát *Neumann* hadnagy vette át. — *Schats* Tivadar hadnagy, aki juliusban került ezredünkhöz, a második géppuskás századnál működik. — *Dr. Katscher* Róbert hadnagy az ujonnan alakított ezred munkásosztály parancsnokságával bizatott meg.

— Az ezred segédtiszti teendőket szabadságáról visszaérkezve ismét *Fritsch* Ottó százados

vette át *Tilser* Richárd főhadnagytól, aki távollétének tartama alatt teendőiben helyettesítette.

— **Vezénylés.** *Fassinger* Adolf kapitány, a második zászlóalj parancsnoka felsőbb parancsra ezredünktől egy önálló zászlóalj vezetésére vezényeltetett. — Ezredparancsnokságunk *Fenyvessy* László géppuskás hadnagytól hosszú harctéri szolgálata után kiképző tisztül a pótzászlóaljhoz vezényelte. *Fenyvessy* hadnagy harctéri szolgálata alatt derekasan állotta meg helyét és több kiütetést szerzett.

A Hadtestparancsnok állásainkban. Lovag Lütgendorf Kázmér gyalogsági tábornok, hadtestparancsnok a hadosztály rohamiskola befejező gyakorlataival kapcsolatosan megtekintette ezredünk összes állásait és hosszabb ideig azokban tartózkodott s az éjszakát is ott töltötte. Az állások szorgalmas, céltudatos kiépítése és berendezése legteljesebb megelégedését váltotta ki, amelynek távozása után táviratilag adott kifejezést.

— **Bevonulás.** A Seeharzászlóaljból érkezett kiegészítő csoporttal a tábori ezredhez bevonult Engel Géza hadnagy az ötödik század parancsnokságát vette át, Katz Dezső zászlós a második, — *Gottdiener* József és *Vardai* Miklós zászlósok a negyedik, — *Löwenkopf* Kálmán és *Magyar Bertalan* zászlósok pedig az ötödik századhoz osztattak be szakaszparancsnokként.

Kinevezés. Ezredparancsnokságunk tart. zászlósokká nevezte ki Gött Ede és *Feldmann* Ferenc hadapródjelölteket.

Előléptetés. *Fábray* Béla és *Fullmann* Manó önkéntesek hadapródjelöltté léptek elő.

— **Szabadságon vannak.** *Kemény* Tihor, *Kovács* Gábor és *Lehner* Ruppert hadnaggyok, *Balogh* Sándor, *Fenyő* Ernő, *Burghardt* László és *Lenhorn* Imre zászlósok.

— **Éles gyakorlat.** A tartalékban levő első zászlóaljunk rohamcsapatainak kiképzése után nagyszabású éles gyakorlatot mutatott be *Markovits* ezredes dan-

dárparancsnok, Möller alezredes ezredparancsnok és az ezred tisztikara előtt. A szépen sikerült gyakorlatért — mely a tökéletes kiképzés bizonyítékát szolgáltatta, Markovits ezredes legteljesebb megelégedését fejezte ki. Möller alezredes az ezredparancsnokság teljes elismerését nyilvánította napiparancsban az első zászlóalj kiváló parancsnokának Greiner Béla kapitánynak és segédtisztnéjének Kemény Tibor hadnagynak.

— **A stanislai csata emlékére.** Lapunk szerkesztősége a stanislai csatának szentelt augusztus elseji számot selyemre vonva, díszes bőrkötésben és aranyozott felirással a stanislai csata emlékezetül mult hó tizenhetedikén küldöttségileg nyújtotta át Möller alezredesnek, a Ludwig-baka legszorgalmasabb, ragyogó tollu munkatársának és szellemi irányítójának. Ezredparancsnokunk hálás szavakkal köszönte meg a gyönyörű emléktárgyat.

— **Fényképek a hadsegélyezés számára.** Az első hadsereg parancsnokság hadsegélyezési csoportja Rohr vezérezredes, hadseregparancsnok, báró Arz gyalogsági tábornok vezérkari főnök és lovag Lütgendorf Kázmér gyalogsági tábornok, hadtestparancsnok fényképeit bocsátotta forgalomba a hadsegélyezés javára.

— **Szeretetadományok** A magyar Vörös-Kereszt nemrégiben szeretetadományokat küldött ezredünknek. A szeretetadományokkal telt ládából egyaránt jutott a tisztikarnak és legénységnek. A csomagok szivart, cigarettát, kártyát, képeslapot, pipát, tükröt és egyéb apróságot tartalmaztak s a napi fasszaggal együtt kerültek kiosztásra. Bár az adományok nem képviseltek tulságos nagy értéket, a megemlékezés és figyelem nagyon jól esett katonáinknak, akik már nagyon elszoktak a valamikor gyors egymásutánban érkező szeretetadományoktól.

— **Az új ezredparancsnokság.** Már majdnem teljesen készen áll az ezredparancsnokság gyönyörű új állomáshelye, amelyet Léva szakszervező építész tervei alapján a dr. Kabáczy

hadnagy vezetése alatt álló műszaki osztag épít. A kezdetleges eszközökkel és az építő anyag lehető legkisebb igénybevételével elkészített épületek a kivitel csinosága és célszerűsége tekintetében áttalános feltűnést fognak kelteni.

— **Hír orosz fogságból.** Leuchtmann Gyula hadnagy, aki a stanislai csatában nyomtalanul eltűnt s aki az elfogottaknak legutóbb közölt névsorában sem szerepelt, hírt adott magáról Kisvárdán lakó hozzátartozóinak. Ez a tény is megnyugtatóan szolgálhat azok számára, akik eltűnt hozzátartozói nevét a névsorban esetleg nem találták. Ugyancsak életjelt adott magáról Zempléni Zoltán színész, a hetedik század vitéz őrmestere, Kemény Tibor hadnagy volt századparancsnokához intézett levélben.

— **Elértük a régi példányszámot.** Jóleső érzéssel állapítjuk meg, hogy lapunk, amely minden más sajtó-organumtól eltérően olvasóinak rohamosan apadó és rohamosan növekvő számához viszonyított példányszámban jelenik meg, ismét elérte a stanislai csata előtti példányszámát. Ezredünk keretei ismét kiegészítődtek és kibővültek s így már mi sem érezzük azt a fájdalmas hiányt, amelyet a nagy csata minden téren okozott.

— **Egy indítvány.** (Levél a szerkesztőhöz) Kedves Ludwig baka! Ha az ember végigmegy a főváros egyik forgalmasabb utcáján a katonatisztek gallérján, karján, zsebén és egyéb helyeken annyiféle jelvényt lát, hogy lexikon legyen az ember feje, ha valamennyinek jelentését ismerni akarja. Nem másképp áll ez a legénységnel. Van géppuskás, aknavető, robbantó, műszaki, hidász, vadász, repülőész, távirádász, telefonász, vasutas, automobilos, dohányozni tilos és Isten tudja csak, hogy még hány és hány jelvény. Lenne tehát egy indítványom. Ha már rendszerszerűsítették a sokfajta katonai jelvényt, varassák fel mindenkivel polgári foglalkozásának jelvényét és tekintettel arra, hogy ma már ugyanis minden polgár katona és minden katona polgár.

— **Humánus rendelet.** Az eddigiek mellé Ófelsége újabb humánus rendelkezések kibocsátására hívta fel az illetékes parancsnokságokat. Nemrég szabadságolták az öreg népfelkelőket s már újabb két olyan rendelkezés jelent meg, amely a hatgyermekes családapák és azoknak életét van hivatva kimélni, akik egy vagy több testvérüket a háboruban vesztették el. A rendelkezés értelmében ezeket elfogják vonni azokról a helyekről, ahol állandó ellenséges tűzhatásnak vannak kitéve. A rendelkezés végrehajtására vonatkozóan kérdést intéztünk Tilzer főhadnagy másodsegédtiszthez, aki azt a felvilágosítást adta, hogy a végrehajtó rendelkezések még nem érkeztek ugyan meg, de a rendelet értelmében tekintetbe jövő egyének összeírása már megtörténi s így a rendelet végrehajtása rövid időre várható.

— **Behívják a felmentett tisztiket.** A hadügyminisztérium a hadsereg pótlásügyeinek főnökével és a honvédelmi minisztériummal egyetértőleg felhívta a polgári hatóságokat, hogy szolgáltassák be az 1876. évben és később született azon tiszték és zászlósok névsorát, akik eddig mint nélkülözhetetlenek a tényleges szolgálat alól fel voltak mentve. Ezeket arcvonalbeli szolgálatra alkalmatlan tisztikkel fogják kicserélni.

— **A beszerzés.** (Levél a szerkesztőhöz.) Kedves Ludwig baka! Borzasztó az, ami velem történt és még borzasztóbb az, amit velem művelnek. Szabadságra akarok menni és sehogysem tudok egy fekete nadrághoz, meg egy pár csizmához hozzájutni. Ha hazamegyek, otthon nem lehet kapni, mert harctéri tisztnek nem adnak semmit, itt a harctéren szintén nem adnak, mert azt mondják, hogy csak frontmögöttieket illet a fekete nadrág. Hasonlóképp nem tudok egy pár csizmához hozzájutni, mert a bőrt és talpat nem akarják nekünk természetben kiadni, hanem az egyenruházati intézetben kell feldolgoztatnunk, ahol a mai rendelést talán a jövő télre elintézik és akkor is úgy, hogy a nem megfelelő csizmát itt újra át kell csináltatnunk, hogy hordható állapotba hozzák.

Dehát mi most szeretnénk szabad-ságra menni! Mit csináljak?

Tisztelettel:

Egy öreg harctéri tiszt.

Már több hasonló tartalmu levelet kaptunk, amelyek mind a harctéri tisztek beszerzési sérelmeit panaszzolják. A panaszok jogosultak, mert csak nem lehet kívánni egy front-tisztól, hogy otthon százötven koronával fizesse meg annak a fekete szövetnek méterjét, amit a front-mögötti tisztek huszonöt koronáért szerezhetnek be. Ugyancsak hibáztatjuk azt a rendszert is, hogy a lábbelieket az egyenruházati intézetben kell megcsináltatni, mert a megrendelést alig győzzük kivárni s legtöbbször pórul járunk a vagy szűk, vagy bő lábbelivel. A bőr- és talpilletmény természetbeni kiadása nem ütközik semmi nehézségbe, ne kívánják tehát, hogy egy egyszerű lábbelit egy nagy adag türelemmel és méreggel fizessük meg a drága pénz mellett.

— **Kaszonyi őrmester.** Egyike legderekabb és legrégebb géppuskás altisztjeinknek. Derék és bátor legény a talpán, az ellenséges tűz által nem igen engedni magát háborgatni munkájában. Többszörös kitüntetésben részesült, többek között a nagy ezüstöt is megszerezte a zremblowkai ütközetért, ahol őt napon át ő vezette a századot, mert parancsnoka megbetegedett és ez alatt az idő alatt kilenc erős orosz támadást vert vissza géppével a legnagyobb ellenséges ágyu-tűzben. Megérdemli, hogy nevét az ezred hősi altisztjei sorában feljegyezzük.

— **Gazdasági udvar.** Ezredünk élelmezésének vezetősége pompás gazdasági udvart rendezett be, hogy a beszerzés nehézségeire tekintettel a jó élelmezést tél idejére is biztosítsa. A gazdasági udvarban nagyszámu sertés, vágómarha- és baromfi-állomány kapott helyet. A gazdasági udvar célszerű berendezéséért ezredparancsnokságunk dicsérettel illette az élelmezési vezetőséget.

— **Tábori ujságok albuma.** A harminchetes tábori ujság szerkesztősége megkeresést intézett lapunk szerkesztőségéhez, amelyben a frontujságok albumának eszméjét

vetette fel. Ez az album a frontujságok történetét s az illető ezrednek nevezetesebb fegyvertényeinek leírását tartalmazná, illusztrációkul pedig sikerült fényképfelvételek szolgálnának. Lapunk szerkesztősége helyesléssel fogadta a tervet, csatlakozását és az album megszerkesztésére vonatkozó észrevételeit pedig közölte a Harminchetes ujság szerkesztőségével. — A „Ludwig-baka” mint a legelső nyomtatott tábori ujság méltó helyet fog képviselni a frontujságok albumában.

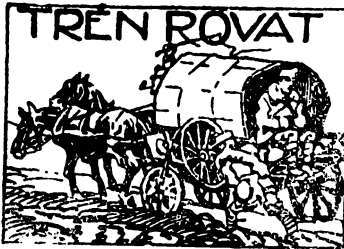
— **Mi ujság Szatmáron.** Lapzártakor ért bennünket a pótzászlóalj vezetésében beállott változás híre. Ebner ezredes, a pótzászlóalj három éven át parancsnoka távozik állomáshelyéről és helyébe Dávid József hatvanötös őrnagy kerül. Ugyancsak távozik a pótzászlóaljtól Gál Gyula dr. főhadnagy, a pótzászlóalj másodsegédtszjtje. E változásokkal különben lapunk legközelebbi számában részletesen fogunk foglalkozni. Egyébként nem számolhatunk be különösebb kiemelkedő mozzanatokról. Hegedűs Viktor főhadnagyot és Szabó Lajos hadnagyot a felülvizsgáló bizottság harctéri szolgálatra alkalmatlannak nyilvánította. A tisztek igen nagy része szabadságon van, közöttük Polnisch Elemér százados is. — Ujabban Bojtor István főhadnagy és Weisz Rudolf hadnagy vonult be a pótzászlóaljhoz, ahol a harctérről elkerült tisztek közül ezidő szerint Délczeg Imre, a legvittezebb és legszerényebb „Dundi” hadnagy péppuskás tisztii kiképzésben részesül. — Keresztessy Sándor hadnagyot a pótzászlóalj irodájába vezényelték s ugyancsak ott működik dr. Szántó Manó főhadnagy is. — Spiegel Izsó főhadnagyot harctéri szolgálatra alkalmassá nyilvánították s így ezredünknek ez a derék tisztje rövidesen hozzánk kerül. Az általa vezetett Superabteilungnak most Barna Gábor főhadnagy lett a parancsnoka. — Ember úgy látszik akad szép számban, mert épen most indult el egy erős menetzászlóalj Szatmárról. — A tisztii iskolában is új tanfolyam vette kezdetét az erélyéről és képzettségéről közismert Strempl kapitány vezetése

alatt, aki a háboru folyamán sok kiváló tisztet nevelt már a hadsereg számára.

— **Vérrel töltött géppuskák.** Nem képletes értelemben írtuk le ezt a címet. A stanislai csatának egyik érdekes epizódjáról kaptunk hírt a fogságból visszaszökött Gött zászlostól és ezt az epizódot érdekesnek tartottuk a feljegyezre. A csata hevében és a rettenetes pergőtűzben a géppuska kiszolgáló személyzete nehezen juthatott vízhez, hogy a viztartályt megtöltsse. Szerencséjükre a rókalyukak egy részében elegendő viz gyűlemlett fel, amely a rókalyukakban elhelyezkedő vérző sebesültek vérvél keveredett és vörösré festődött. Ezzel a véres vízzel töltötték a masinisztaink a géppuska viztartályát, hogy a támadó ellenség visszaszorítására alkalmassá tegyék gépeiket.

— **A csapatkeresztek.** Hát ezek nagyon késnek. Csak nem akarnak megérkezni. Pedig ha tudnák, hogy mennyire várjuk őket, csapatostul jönnének. Ezt a nem is annyira kitüntetés számba menő, mint a vészekben és viharokban eltöltött idő szimbolumaként adományozott jelvényt már mindenki szeretné mellén hordani, aki arra rászolgált. Legutóbb egy fővárosi lap is erősen sürgette a kibocsátásukat, — de a sürgetésnek eddig még nincs eredménye. Az ezredparancsnokságokon napról-napra készítik az új listákat, amelyek óráról-órára szenvednek változást — ám ezzel csak papíron jutottunk közelebb a sóvárgott kereszthez.

— **Barbárság** A halott hősökkel szemben még az ellenségnek is tisztelettel kell viselkednie. Ezt az általunk gyakorolt elvet ugylátszik felrugták az oroszok, akik a meduchai (Galiciában Delejew mellett) temetőben lehasították az összes magyar és német felirású sirkeszketet, csupán a cirill betűsöket hagyták meg s ezáltal lehetetlenné tették a sírokban pihenő hősök felismerését. Ezt abból az alkalomból írjuk meg, hogy a mult évi delejowi harcokban elesett Hartstein Jenő hadnagy sírját hozzátartozói nem tudták a sok sír között megtalálni.

A zászlószentelés. Az ezred új zászlóját 1915. április közepén szentelték fel nagy ünnepélyességgel Haraszymow faluban. A felszentelést megfelelő pezs-gővel ünnepélyessé avatott ebéd követte. Erről az ebédről fogok egy jóízű kis történetet elbeszélni.

László főhadnagy ezredünk akkor még hadnagyi rangban levő, élelmezői zsenialitását már abban az időben is teljes fényében ragyogó élelmező-tisztje az ebédhez tekintélyes mennyiségű pezs-gőt gyűjtött össze, számítva a pezs-gővel szemben fokozott kívánalmakkal fellépő jó hangulatra. Mint zseniális ember (máskülönben nem lehetne ilyennek nevezni) nem is csalódott számításában. Kicsapott a pezs-gő gyöngyöző habja, ezzel egyidejűleg kicsapott a jókedv — lehet, hogy megfordított volt a sorrend és előbb csapott fel a jókedv, mint a pezs-gőből a gyöngy, de hát a sorrend nem fontos. A fontos az, hogy László hadnagy érezte magát becsapva, mert hiába a felhalmozott pezs-gőnek, az borzasztó gyorsan fogyott — még pedig az ivási sebességgel fordított arányban. A dolog rejtélyé kezdett bogo-zódni. De hát nem azért volt és van lángész a László hadnagy, hogy eszének lángjával az ilyen rejtélyes homályba bevilágítani ne tudjon.

Világítani kezdett és észre-vette, hogy egyes homályos existenciák — a tiszt-szolgák — sűrűn hordozgatják kifelé a palackokat a pezs-gősládákból. Még tovább világított s akkor azt is megállapította, hogy a pucerek az elvitt pezs-gőspalackokat a nyereg-táskába rejtgetik, hogy gazdák a mulatozást otthon is folytathassák, ha az illem az ebéd berekesztését kíváná. László

hadnagy zsenialitása azonban kifogott rajtuk, mert a suttymban elhordott pezs-gő ugyancsak sutytyomban a rendelkezésére álló, illetve alája rendelt ugyancsak homályos existenciákkal visszahordatta.

Benn a teremben már elfogyott a pezs-gő s az előszobába egyre erősebben hallatszott ki a tiszték pezs-gő utáni vágyakozása. László hadnagy nem jött már zavarba, egyszerűen bevitette egyenkint azokat a pezs-gőspalackokat, amiket a pucerek gazdák tudtával a zavarosban el akartak halászni. Mindenki nagyon meg volt elégedve . . . és mindenki dicsérte a László hadnagyot, hogy ilyen ügyes, meg olyan ügyes ember . . .

Este nyolc óra körül végződött az ünnepi ebéd. A tiszték lovaihoz mentek és első dolguk volt, hogy a nyereg-táska tartalma felett inspicirungot tartsanak. De bizony nem volt ott mit inspicálni . . . Érdeklődni kezdtek és megtudták, hogy a táskákat László hadnagy emberei ürítették ki. Most már aztán borzasztóan bántotta őket a László hadnagy ügyessége. A kifogottak nevében tehát Stanoilovic ezredes maga elé hívatta Lászlót és tréfás beszszankodással jegyezte meg

— A fene egye meg a dolgot, hát a hadnagy ur a *sáját* pezs-gőnket itatta meg velünk

A panaszkirály. Senki a világon nem tud olyan szeretetreméltóan panaszkodni mint *Katona* főhadnagy, az ezred összes lovainak, szénáinak és egyéb ismeretlen anyagból összeállított abrakainak népszerű parancsnoka, magyarul: *trénkommandánsa*. Mindig panaszkodik. Panaszko-dik ha jóllakot, panaszko-dik ha éhes. Panaszko-dik ha ébren van, ha álmodik, ha beteg, ha egészséges, hogy így kérlek szépen, meg úgy kérlek szépen .

— Képzeld kérlek szépen — panaszolja busan tegnap is fel kellett másznom valami Monte Svégre, fel egész a hétfirmamentumos égre, hogy megkóstoljam: jó széna terem e Svégen

De hát ez mind semmi Katona Sándor főhadnagynak borzasztóan sok a baja a széna-beszerezéssel.

Mivel azonban ügyes ember (és ki nem ügyes a mi tré-nünk-nél!) megszerzi, csak-hogy már alig látszik ki a saját panaszai-ból és azokból a feljelentő panaszokból, amiket ellene be-adnak, hogy ezt és azt a számu-rendeletet kijátszotta

Nagy büszkén jegyezte meg ezért a minap:

— Kérlek szépen barátom, azért van már tizenkét kazal az udvaromon. De még milyen kazal?! Tizenegy kazal széna és egy kazal

— Micsoda kérlek szépen?

— *feljelentés!*

— *Grand.* —

Hol kapható a Ludwig-baka?

Budapest: Lampel Róbert és fia könyvkereskedés (Andrássy-ut 21 szám.)

Beregszász: Schwartz dohány-nagy-tözsde (Piacz-tér).

Besztercebánya: Machold F. könyvnyomda, könyv- és papir-kereskedés.

Miskolcz: Ferenczi B. könyvke-reskedés (Széhenyi-utca).

Munkács: Pannonia könyvnyom-da és újságkiadóhivatal (város-ház épület).

Nyiregyháza: Ferenczi könyvke-reskedés. (Városház-épület).

Sárospatak: Főiskolai könyvke-reskedés.

Sátoraljaújhely: Löw Mihály újság-főelárúító.

Szatomárnémeti: Huszár Aladát könyvkereskedés (Deák-tér).

Salgótarján: Friedler-téle könyv-és papir üzletben.

Marosvásárhely Vasuti hirlap-arúító hely.

Maroshévíz: A napilapokat árú-ító üzletben.

Kolozsvár: Vasuti hirlapárúító hely.

Kassa: Tartalékos tisztképző is-kola.

STOCKHOLMI LEVÉL.

Stockholm, 1917. október 1.

Kedves Szerkesztő Uram!

Többrendbeli unszolásának engedve időt szakítok három korona kilencven fillérrel napidíjazott drága időmből, hogy a diplomácia legutóbbi munkájáról röviden beszámoljak. Nagyon jól tudom, hogy most csak egyetlen kérdés izgatja az egész világot: lesz-e béketárgyalás vagy nem lesz, ha lesz, mikor lesz, hogy lesz és hol lesz? A lapok híreitől legfeljebb megbolondulni lehet, de nem kiokosodni, mert ahány lap és ahány nap, annyiféle hír. Mi diplomaták csak mosolygunk ezeken a híreken, mi nagyon jól tudjuk, hogy az angol és francia küldöttek nem fognak utlevelet kapni, mivel hogy már régen itt vannak, csupán Uruguay küldötteit várjuk még, hogy a közel jövőben olyan lépjük meg a világot, amelyről azonban — egyelőre — fogadalmamra tekintettel nem nyilatkozhatom részletesebben.

Valósággal bámulatos, hogy mennyire igyekeznek velem tárgyalni az összes államok kiküldöttei. Óriási elfoglaltságomra tekintettel nem könnyű dolog hozzám bejutni és különös megtiszteltetésnek veszi mindenki, ha több napos várakozás után — Grósz ordonáncom protekciója révén — megnyílik számára fogadószobám ajtaja.

A stanislaui csatából való szerencsés megmenekülésem alkalmából üdvívalgással fogadtak, az összes Ludwig-bakák nevében engem üdvözöltek, mint az összes ütközeti-podgyászok parancsnokát. A stanislaui győzelem hihetetlen mértékben emelte tekintélyemet s az angol, francia és olasz küldötteken kívül eddig már a görög, japán, hindu, madagaszkári, paraguai, jardín d' hiver-i és a balmazújvárosi hitközség küldöttei jelentették be tárgyalási szándékukat. Előjegyeztem őket és előreláthatólag karácsony táján már megkezdhetjük a nyilvános tárgyalásokat.

Meglehetősen nehézségeket okoz a tárgyalás anyagában vadász-

szadunk hozzám érkezett határozati javaslata, melyben ragaszkodnak a „Szamosontuli Parasztkirályság” megalapításához, sőt amint hallom: Keselyák zászlós már élettársat is keres magának a dinasztia megalapításához. A dinasztia cimereiben a kézigránát és panama-csatorna mellé egy száradó kapcát terveznek a heraldikusok, csak attól tartok, hogy Lord Cecil emiatt galibákat fog támasztani. mert ő is tartja magát olyan parasztnak, mint Kaselyák zászlós.

Ezidőszert nyelvismereteimet bővíttem. Születési jogon megismertem a magyar jargon- és német jargon nyelvet, a szombat esti faszolásoknál a füstölt marha nyelvet, most pedig *stockholmul* tanulok szorgalmasan. Ezt a nyelvet már annyira elsajátítottam, hogy a fáklás-mennettel esténként elem járuló ujjor.gó tömeghez ezen a nyelven tartok szónoklatot, amit aztán óriási ovációval fogadnak mindazok, akik nem értik.

Sétám közben egy utcaszögleten a minap díszes táblát pillantottam meg a következő meglepetésszerű felirással:

Megjegyzés arcképemhez: A rajzoló kifejejtette szájból a füstölő szivarvégét. Pótlólag ide-mellékelem.

Az utókor számára emlékül

Ide való rondirás

10 gilden büntetés terhe alatt szigoruan tilos!

Ide rakták a hálás stockholmiak a világbéke legnagyobb apostolának

„Salamon őrmesternek.”

Hosszu orral odébb állottam és jólesően állapítottam meg, hogy hiába: a zseniket mindenütt felismerik — Stockholmban ép úgy, mint a mi ezred-trénünknel.

Ki mint vet, úgy arat — mondja a közmondás. Én keresztet vetettem és keresztet arattam. Megjött utánam a Károly-csapatkereszt legnagyobb örömmre. Bár szigoruan rituális szempontból vizsgálva a kérdést, tapintatosabb dolog lett volna melleme egy Dávid csapatpajzs, de hát elvégre az elismerés a fontos és nem a forma, ahogyan kifejezésre jut.

Végezetül szószert adom dr. Mihályis kancellár hozzám intézett diplomáciai sürgönyét:

„Béke lehetősége nincsen akadályozva általam lehetséges nemcsak azért hanem is Mihályis”

Most már csak azon töröm a fejem, hogy hová akarta a kancellár a vesszőket elhelyezni. Mert egyedül ezen mulik a világbéke kérdése! Mihelyt sikerülni fog fejemet összetörni és a vesszők valódi helyét megtalálni, megoldottam ennek a sürgönynek értelmét, egyuttal a világháboru problémáját — és akkor meglesz a béke!

Szerkesztő ur igaz hive

Salamon,

ca. és kir. őrmester.

§ **Sulyos kérdés.** A világsajtót nemrég az a különös hír járta be, hogy Anglia egy kizárólag zsidókból álló, úgynevezett „Dávid hadsereget” készül felállítani, amelynek a Szentföld megtisztítása és elfoglalása lesz a feladata.

Estefelé a faszolás után sokat beszélgetnek erről a tárgyról a trén altisztjei. Vitakoznak afelett, hogy milyen lesz a hadsereg szervezete és beosztása. Már a trén szervezetének megbeszéléséhez érkeztek, amikor egy szellemességéről közismert őrmester felteszi a kérdést:

Jó, jó! Azt megértem, hogy a hadsereg lesz, de *milyen vallású lesz a trénje?*

§ **Polgári foglalkozása.** A református tábori lelkes társaságban szembekerült egy huszárkapitánnyal. Szokás szerint mint feldkurát bemutatkozik. A huszárkapitány egy darabig elgondolkozik, majd megkérdi:

— Mondja tisztelendő ur, mi a foglalkozása a *polgári életben?*

§ **Magas személyiség.** Volt a századnál egy öreges külsejű népfőlkelő, akiről minden különösebb emberismeret nélkül könnyen lehetett állapítani felekezeti jellegét. A polgári életben már megszokta az öldöklést — a csirkéken és egyéb baromfiakon bajonett helyett — borotva-éles késével. Metsző volt valamelyik felvidéki városkában.

Koromsötét éjszaka a figyelő ör elé vetődik utjában. Valami

megbizást kellett végrehajtania. A figyelő ör előírás szerint megállítja az ismeretlen alakot:

— Halt! Wer da?

A jámbor népfelkelő a megfélemléstől alig jut szóhoz, de néhány pillanat múlva összeszedi magát:

Mit érdeklődik olyan nagyon, válaszol a figyelő-örnek, Hát nem látja, hogy a *lisszakai sakter vagyok?*

§ **Mennyi volt?** A faluban elszállásolt bakák egyike sonkát és oldalast „szerzett” valamelyik éléskamrában. A szerzési mód nem mindenben felelt meg a jogos szerzési módoknak. Magyarosán ezt a szerzési módot „lopás”-nak hívják, a bakák nyelve azonban előszeretettel vonatkoztatja erre is a „szerzés” fogalmát.

A sonka és oldalast jogos tulajdonosa azonban nem igen akart belenyugodni a birtokváltásba és panaszt emelt.

Megindult a vizsgálat s a sonkát meg is találták a baka hátizsákjában.

A „szerző” kthallgatásra került. Századparancsnoka szigorúan vallatóra fogja.

Felnyitja a hátizsákot és megkérdezi a vádlottat:

— Ennyi volt?

— Nem kérem alázattal — feleli bosszusan a baka — a fene egye meg — *már ebből is leloptak*

Apró versek.

*Igy szólt az angol követ
A pápai nagy követhoz:
Ha ez évben béke nem lesz,
Akkor dobjon kend rám követ!*

*Gordius-csomót ki hajdan
Megoldá, bámultak nagyon.
Megkötni ki fogja vajjon
A béke csomóját majdan?*

(A hírek valóságáért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

* **A roham-tehén.** A vitéz rohamiskola parancsnoka a minap nagy akna és gránát előkészítés után elfoglalta a közeli erdőben talált vadkutyá-család fészket s négy szopós kutya-kölyköt ejtett foglyul. A kis kutyák rendesen kifaszolták feketekávé és hus porciójukat, de nem használt nekik s ezért tej után kellett nézni.

Diez főhadnagy a rohamiskola parancsnoka kiszimatolta, hogy az első zászlóaljnak van egy „zászlóalj-tehene” (a standban bizonyára mint „meldereiter-tehén” szerepel) s azonnal jelentést tett, hogy a rohamiskola harcképességéhez okvetlen szükséges egy „roham-tehén”, kéri tehát annak sürgős vezénylését.

Amíg a kérés kedvező elintézés nyer, a rohamiskola tagjai naponként egy legelőről hazatérő tehénet kénytelen megfejni egy liter tej erejéig.

(Greiner százados.)

* **Borzasztó tévedés.** Egy kíméletre méltó (schonungs bedürftig) tisztünkről, aki nem rég érkezett vissza a tábori ezredhez a pótzászlóaljtól, mesélik a következő történetet.

A kíméletre méltó főhadnagy-nak sikerült randevuban megállapodnia egy csinos hölgygel. Mint-hogy a találkozásnak éjjel kellett volna létrejönnie, a kezdetleges világítás mellett Romeo nehezen találta meg Julia lakását. Kigyujtogatott vagy két skatulya gyufát, míg végre rá talált egy vaskapura, amely mögött Juliának kellett laknia. Romeo boldogan sőhajtott fel és döngöteni kezdte érces öklével a vaskaput. A döngötesre egy fehér ruhás alak jelent meg a kapuban és betette a kulcsot a zárba. A kulcs fordult egyet, a kapu kinyílt és Romeo szó nélkül magá-

hoz szoritotta a fehér-ruhás alakot, átölelte és épen csókot akart nyomni ajkára, amikor a fehér-ruhás nagynehezen kiszabadította magát az ölelő karokból:

— Mit akar az ur egy szegény Zsidó-templom szolgától — szólalt meg halálra ijedten a halálöltözetes ember, akít a mi kiméletre méltó Rómeóknk eltévesztve a házszámot — Juliája helyett átölelt.

* **Szeretetadomány.** Nemrégiben a Vöröskereszt szeretetadományokat küldött az ezred számára. A nyolc tiszt részére felszerelt egy-egy csomag 200 cigarettából, 100 szivar és szipkából és egy pakli kártyából állott. Weisz főhadnagyt, akinek századához az első zászlóalj törzse is be van osztva élelmezési tekintetben, ez alkalommal a következő szolgálati jegyet küldte Greiner századoshoz.

„Jelentem, hogy a zászlóaljparancsnokságnál és a második századnál levő nyolcz tiszt összesen egy pakli kártyát kapott liebesgábeba. A kapitány urra, mint a tiszték között a legmagasabb rangban levőre eső négy ászt mellékelten csatolom“.

Indulás előtt

Aranyhajával a napsugár játszott.
Az arca örökké mosolyogni látszott...
Sötét szemében a vágy tüze lágolt;
Hófehércarcu, szép karcsu leány volt...

Nem tudom, szeret-e, de én imádom.
Ugy él a szívemben miként egy álom.

Amde ne tudja meg ameddig élek,
Hogy nem ér nélküle semmit az Élet...

Kicsiny kezében kendő fehérlett
Mikor indultunk.... A szívem vérvézt...

Tudom könnyű toluált szép nagy szemébe,
Hogy eltűnt vonatunk a messzeségbe.

...Azóta könnyezem, de csak úgy lopva.

Azóta sirok én titkon, zokogva.
Azóta él gyász a szívem mélyén,
Azóta virrasztok éjék bús éjén...

Szentpétery Károly.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Cs. és kir. tábori posta 618.

F. I. Még nem tudunk róla semmit. — W. V. II. M. G. Századparancsnokuktól kérjenek engedélyt. Fohász. Menjen Gődöllőre maga fanadrágos apró huncutságaival.

— T. G. Hát bizony furcsa is lesz majd békeben amikor hazavezet egy századot és a lova hosszabb lesz a századánál. — K. G. Ha hadnagy lett, egyszersmindkorra elesett az aranyérem megszerzésének lehetőségétől. Aranyeret azonban szerezhethet. — S. L. Hatvan. Ugy látszik, hogy a festéket és a fáradtságot sajnálják. A maga kedvéért és kívánságára készséggel lebélyegeztetjük. — R. A. Mit fél annyira a hegyi kanyarulatoktól. Kanyarót nem kap, legfeljebb le fog egy kissé. Nem fog ártani magának. Töprengő. Igazán nem tudunk tanácsot adni, hogy miképp építsen bombamentes fedezéket cement és egyéb hozzávalók híjján. Próbáljon talán gondoskodni, hogy egyelőre ne bombázzanak.

G. I. Hatvan. Régi számok miatt forduljon kiadóhivatalunkhoz. — Etappenpost 141. Küldjön be tíz koronát. — Mikor bucsuztam. Gyenge, nem közölhető. A bukffadohány semmi módon sem élvezhető. Versbe feldolgozva sem. — R. A. Boldogkőváralja. Más az kérem a családi tűzhely, amit önkéntes elhatározásból alapítanak és egészen más a mi önkénytelenül választott tűzhelyünk. — Maródi. A láz mindenesetre jögcim, hogy hazaküldjék, de nem a lámpaláz — ütközet előtt. — Kiváncsi. Ha a kisvonat szikrájától a ruhája meggyulad, nem tarthat igényt kártérítésre. — Bakfisch. Küldjön be öt koronát apróhirdetésre és a vidám hadnagy feltétlenül ír magának. Az öt koronát megfogja köszönni. — Étvágy. A légy és darázs-fogás nem számítódik be a négy fogásba. — D. D. Ismerjük már az ilyen segítséget. Bizonyára ismeri ön is

a ramslinak nevezett kártyajátékot, ahol a „segitek“ megszeretnélek ölni“ Nohát! — K. T. Szerencs. Jól hallotta, hogy K. hadnagy szabadság előtt már két héttel csomagolni kezdte a flaskáit — W. I. fh. Maga előtt már sokkal régebben Petőfi is azt dalolá. — K. T. Nagycseb. Sajnos nem tudott felvilágosítással szolgálni. Türelem és megnyugvás! Amugy sem lehet a történeteken változtatni.

H. S. Itt adjuk önálló töprengéseit: Vajjon mennyi utazási napot fognak kapni szabadságukhoz az Amerikából Franciaországba szállított katonák? — i. d. R. Mit kesereg annyit, hogy nem tudta megszerezni a „d és r“ betűt. Hát nem szerezte meg katonáéknál, sőt még egy „i“ betűt is kapott hozzá? — Feltaláló. A hangtalan gépfegyver nem olyan nagy vívmány. Találja fel a zajtalan sebesülést. D. R. Az aranyóráját sajnos nem kapta meg, hanem a katonai érdemkeresztet. Nem hinnék hogy kedve volna megégszser elmenni érte. — Divat. 1. Ulánkához nem lehet fehér nadrágot viselni. 2. Lakkcipőhöz sem való a felkötős sarkantyú. — H. K. Szatmár. Nincs fényképünk arról, amikor H. S. főhadnagya a káderhez érkezett s így legnagyobb sajnálatunkra nem örökíthetjük meg a jelenetet az ezredmuzeumban. — D. G. Miskolcz. Hogy kik fogják túlélni a hosszú háborút? A rokkantak. — Vilma Budapest. Terünk nem engedi. Majd levélben. — K. D. Ho-hó! Miért ha-ha? Miért nem he-he? Hi-hi-hil — Aggodó. Ha nem tör ki a béke, magát tőri ki a nyavalya? Nem segíthetünk magán! — Mór. Tölünk kérdezi, hogy kihuzassa-e rossz fogait? Nagyon fogas kérdés. (Több levélről a jövő számban.)

„Sulyos harcok.“

A cs. és kir. 65. gyalogezred 1916. évi nyári harcainak története. Ára 40 fillér.

Kiadóhivatalunk 40 fill. postabélyeg ellenében megküldi.

Ön talán az egyedüli
a ki még nem fizetett elő a

Borsszem Jankó-

ra, a legkedveltebb és
legötletesebb humoros
hetilapra. Szerkeszti:
MOLNÁR JENŐ dr.
BÉR, GARAY, MAJOR,
VÉRTES stb. rajzolják.

A lővészárak legmu-
lattatóbb olvasmánya.

Előfizetési ár:

Egész évre 24 kor.
Fél évre 12 kor.

BORSSZEM JANKÓ

kiadóhivatala BUDAPEST
József - tér 13-ik szám.

Nem fog hiányozni

önnek a színház,

ha megrendeli

INCZE SÁNDOR
pompás színházi
hetilapját — a

SZÍNHÁZI ÉLET - et.

A lap előfizetési ára Buda-
pest és vidékére:

Egész évre 14.— K
Fél évre 7.50 K

A Színházi Élet kiadói-
vatala Budapest, VII-ik
ker. Erzsébet - körut 24.

Dühöng az egészség a fronton, mert
SULTÁN gyógyvizet iszunk.

Forráskezelőség: EPERJES.

T

Dr. MÜLLER VILMOS kir. tanácsos
TUDÓGYÓGYINTÉZETE

ÁTRAHÁZA

Fekvő csarnokok. — Inhalatórium.
Hízó Kurák. — Kérjen prospektust.

EMKE KÁVÉHÁZ

Szabadságolt tiszték találkozó helye!

BUDAPEST, VII. KER.

Esténként BRASSÓI KOZÁK

ERZSÉBET-KÖRUT 2.

DANI zenekara hangversenyez

Tábori csomag

DIANA

sósorszesz nélkül

el sem képzelhető.

DIANA
Kereskedelmi
Részvénytársaság
BUDAPEST,
Nádor-utca 6. sz.

Óvás!

Rájöttem, hogy az általam gyártott
„Modiano - Clubspecialité“ -

szivarkahüvelynek
utánczatai vannak for-

galomban, amelyek ellen
egyedüli védelem a véd-
jegy és aláírásom pontos
megfigyelése.

S. D. Modiano

A védjegy.

Minden katona tudja már, hogy mi a
LYSOFORM